

Vodní stopa/Water footprint jako nástroj environmentální politiky ve vodním hospodářství

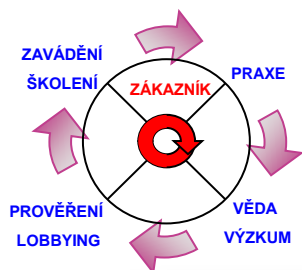
Ondřej Beneš

VEOLIA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.

Obsah

- Důvody pro zavádění hodnocení environmentálního dopadu
- Uhlíková stopa – první krok
- Vodní stopa – druhý krok
- Závěry a další vývoj

Důvody pro zavádění hodnocení environmentálního dopadu

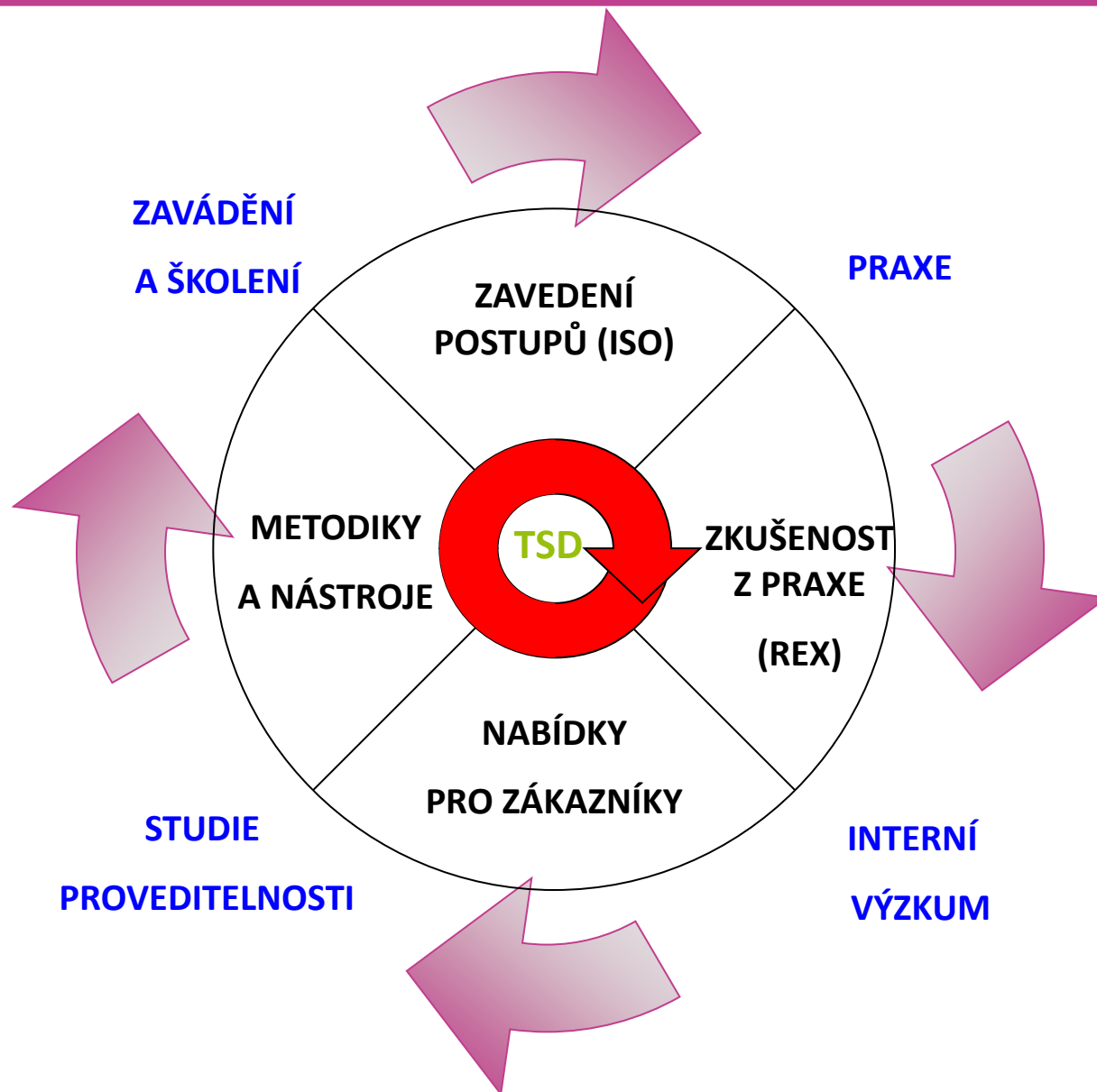

RISK MANAGEMENT

- **Ceny a dostupnost surovin – limity pro provozovatele**
- **Dopady klimatických změn do možností zajištění vodohospodářských služeb**
- **Nová env. legislativa a přímé dopady na provoz**
- **Nové limity pro provoz zařízení (odběry, ÚV, ČOV)**

Interní procesy skupiny VEOLIA

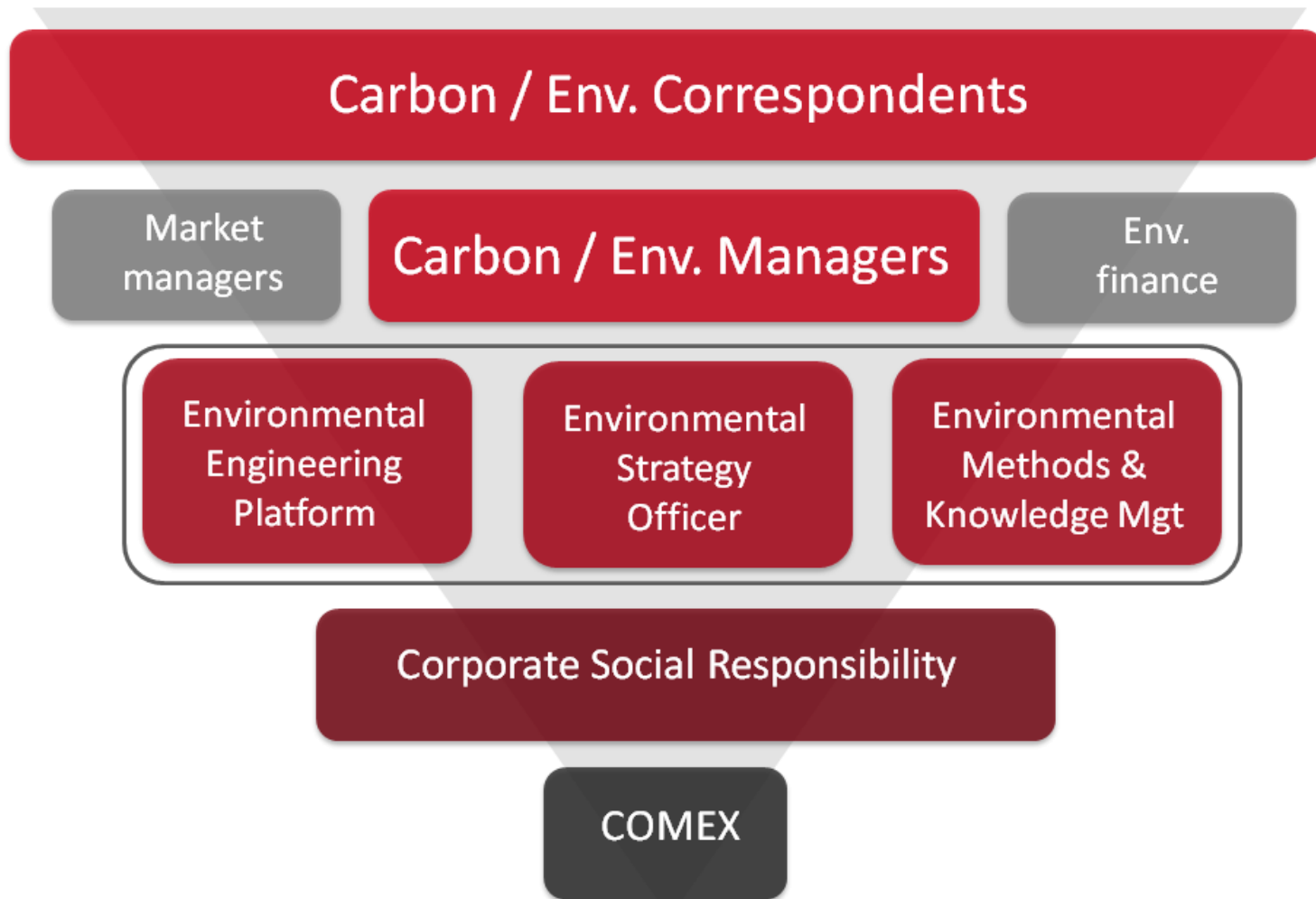

Uhlíková stopa – první krok

Uhlíková stopa – vnitřní struktura

- Corporate social responsibility – integrální součást strategie VEOLIA a systémů řízení jakosti společností skupiny.

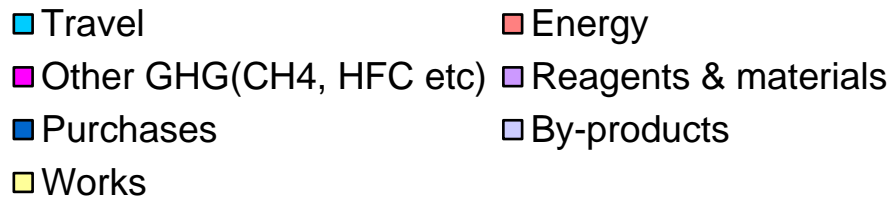
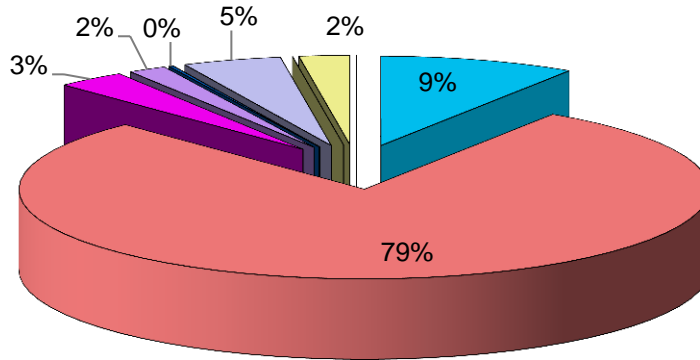
Uhlíková stopa – další kroky

- Společnosti skupiny VEOLIA od roku 1997 systematicky sledují svou činnost v tzv. technickém benchmarkingu, jehož součástí jsou i podrobné údaje o provozu a jeho efektivitě
- Logickým krokem při zavedení hodnocení uhlíkové stopy bylo proto navázání a rozšíření reportingu
- Využit interní nástroj EC'Eau. První zpráva US za celou skupinu Veolia Voda ČR za rok 2010; návazné detailní studie na konkrétní společnost (Středočeské vodárny, a.s.), oblast provozu (provoz výroby a distribuce vody Kladno) a také konkrétní posouzení US vodohospodářského objektu před a po rekonstrukci (ÚV Souš).
- Průběžné výsledky komunikovány vč. stanovení ročních trendů a cílů (www.veolia.cz, konference, CSR)

Uhlíková stopa – další kroky

- Jednoduché vazby a cílení – snížení spotřeby el. energie a paliv. Nemožnost stanovení celkových cílů díky variabilitě vstupů (poptávka, meteorologické vlivy.....).

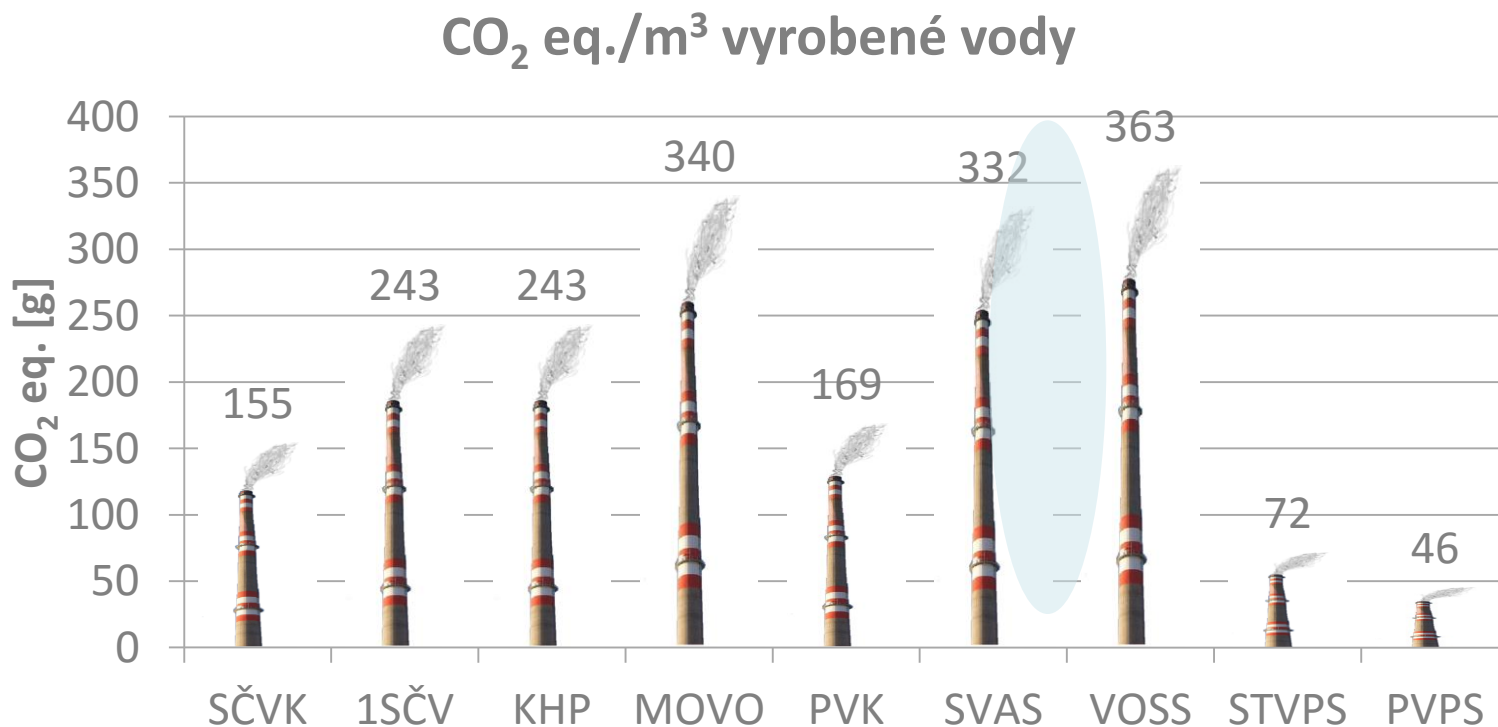
Rozložení celkových emisí KHP

Uhlíková stopa – další kroky

- Rozdíly mezi společnostmi u procesů: výroba vody, distribuce, odvádění, čištění – cílování!
- Silná závislost na energetickém mixu (rozdíl SK/CZ).

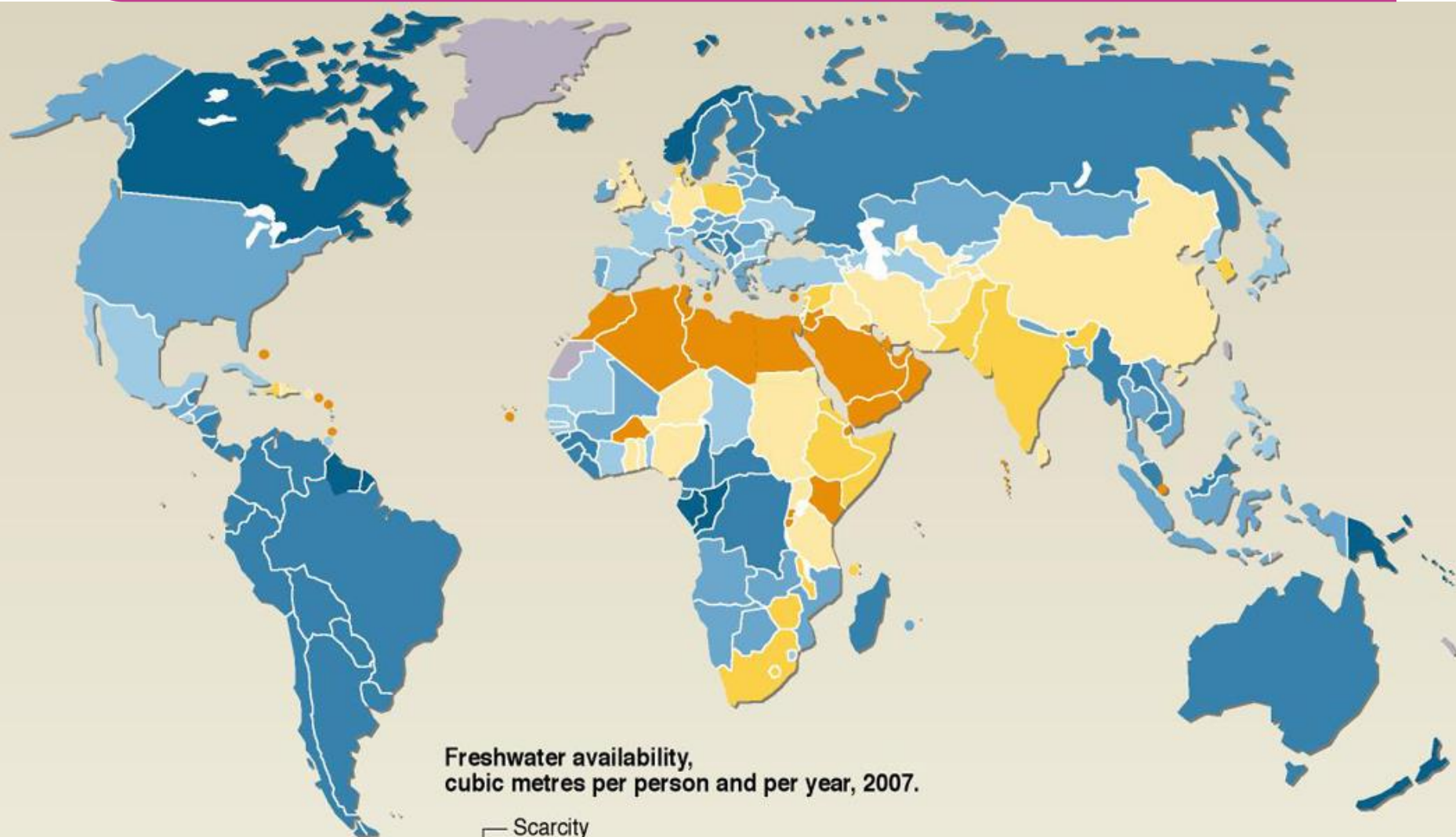
Vodní stopa – návazný krok

Vodní stopa – dostupnost zdrojů

- Růst odběrů vody pro lidskou spotřebu, zemědělství, energetiku či průmyslovou činnost může vyvolat výrazný tlak na regionální bilanci vody a způsobit nedostatek vody.
- Evropská agentura pro životní prostředí (EEA) používá pro indikaci vodního stresu v daném regionu tzv. vodní index (WEI).
- WEI je roven celkové spotřebě vody dělené celkovým objemem dostupných vodních zdrojů za 1 rok.
- Hodnota WEI vyšší než 40 % indikuje nástup vodního stresu, hodnota WEI vyšší než 60 % indikuje závažný vodní stres a nezbytnost zásahů k dosažení lepšího využívání vody.

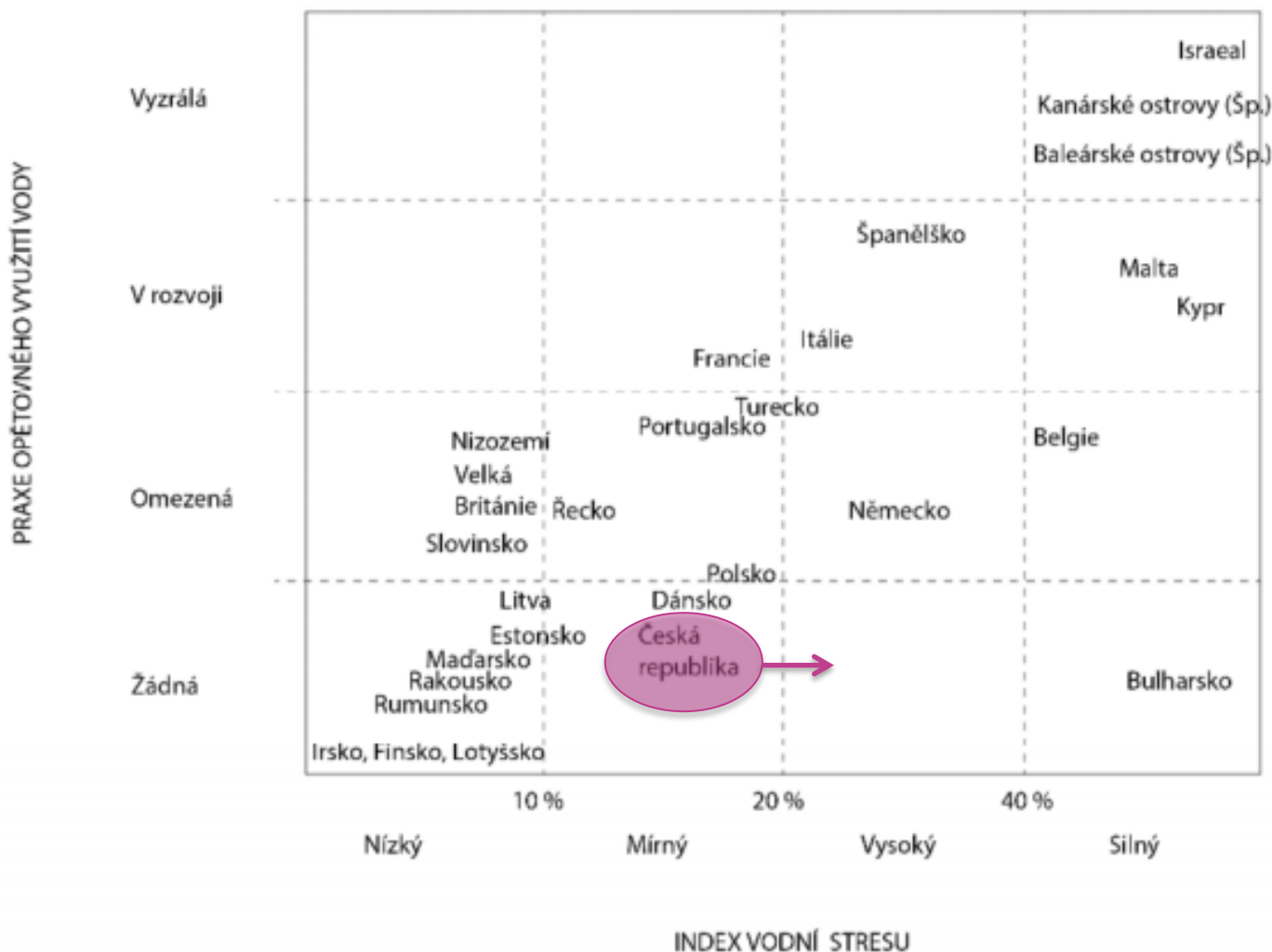
Vodní stopa – dostupnost zdrojů

Source: FAO, Nations unies,
World Resources Institute (WRI).

Vodní stopa – dostupnost zdrojů

Opětovné využití vody a úrovně vodního stresu v Evropě

Vodní stopa – metodika a nástroje

$$\text{Uhlíková stopa} = \sum A_i \times EF_i$$

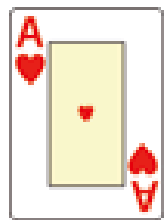
kg CO₂eq.

EC'eau

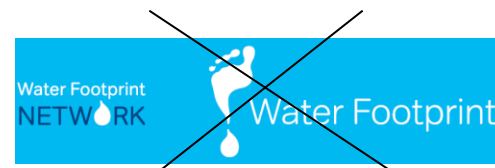
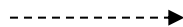
OCEAN

$$\text{Vodní stopa (index)} = \sum (V_W \times Q_W \times WSI_W)$$

m³ WII eq.

$$- (V_R \times Q_R \times WSI_R)$$

Vodní stopa - objem

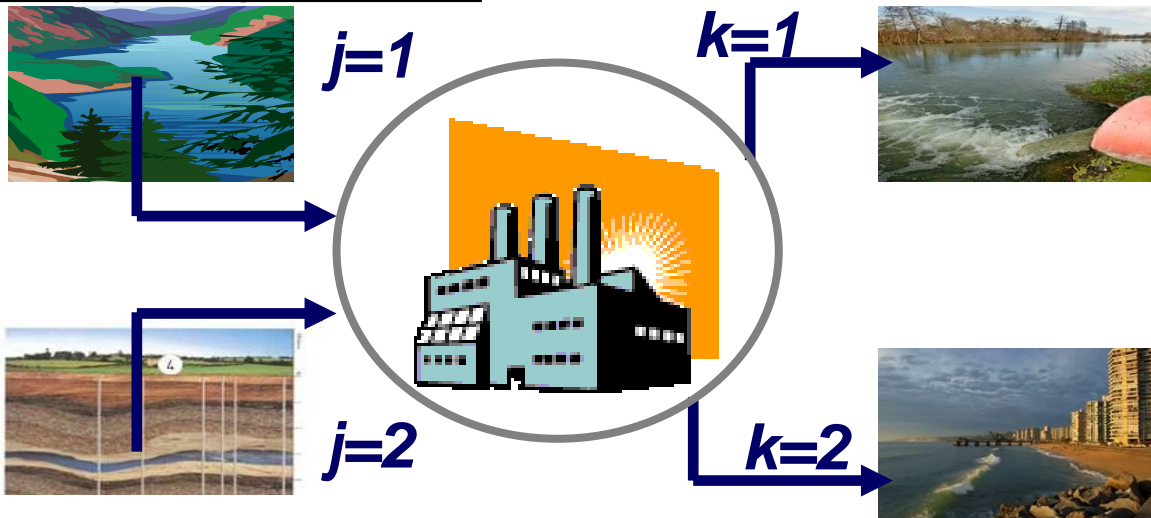
Roční bilance (m³)

$$\sum_j W_j - \sum_k R_k$$

Hranice prostředí

Využitý objem vod

Vypouštěný objem vod

Vodní stopa - kvalita

Kvalita:

$$\sum_j (w_j \times Q_j) - \sum_k (R_k \times Q_k)$$

$$Q = \min_p \left(\frac{C_{ref_p}}{C_p} \right)$$

pro každou
znečišťující
látku vybrány
nejhorší
výsledky

Q = index kvality (bezrozměrný)

p = typ znečišťující látky (CHSK, BSK, TKN, Pc, NL, pestic. látky, kovy...)

C_{ref} = referenční koncentrace dle požadavku tzv. „dobrého stavu vod“ (mg/l)

C = skutečná koncentrace znečištění v místě odběru/vypouštění (mg/l)

Vodní stopa – dostupnost zdrojů

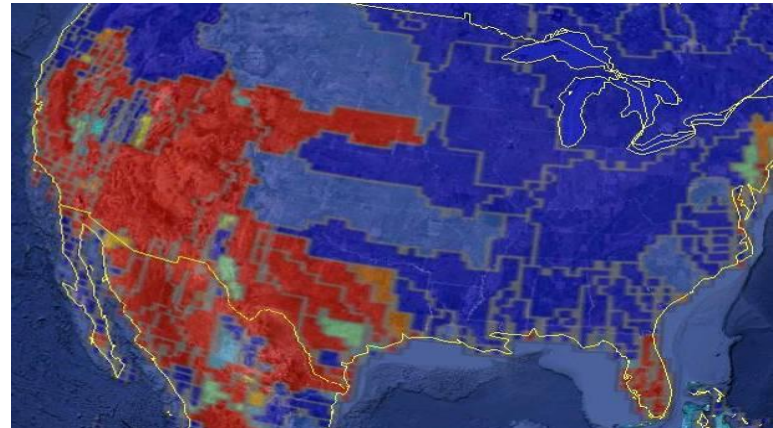
Dostupnost zdrojů:

$$\left(\sum_j (W_j \times Q_j \times \text{WSI}_j) - \sum_k (R_k \times Q_k \times \text{WSI}_k) \right)$$

Konkrétní index dostupnosti vod. zdrojů

Funkce

- Roční bilance dostupných zdrojů vs. odběrů
- Výkyvy jak roční, tak dlouhodobé vč. trendů
- Možnost navyšování zásobní kapacity, příp. znovuvyžití

Vodní stopa – zdroj

Typ zdroje:

$$WF = \sum_j (W_j \times Q_j \times WSI_j) - \sum_k (R_k \times Q_k \times WSI_k)$$

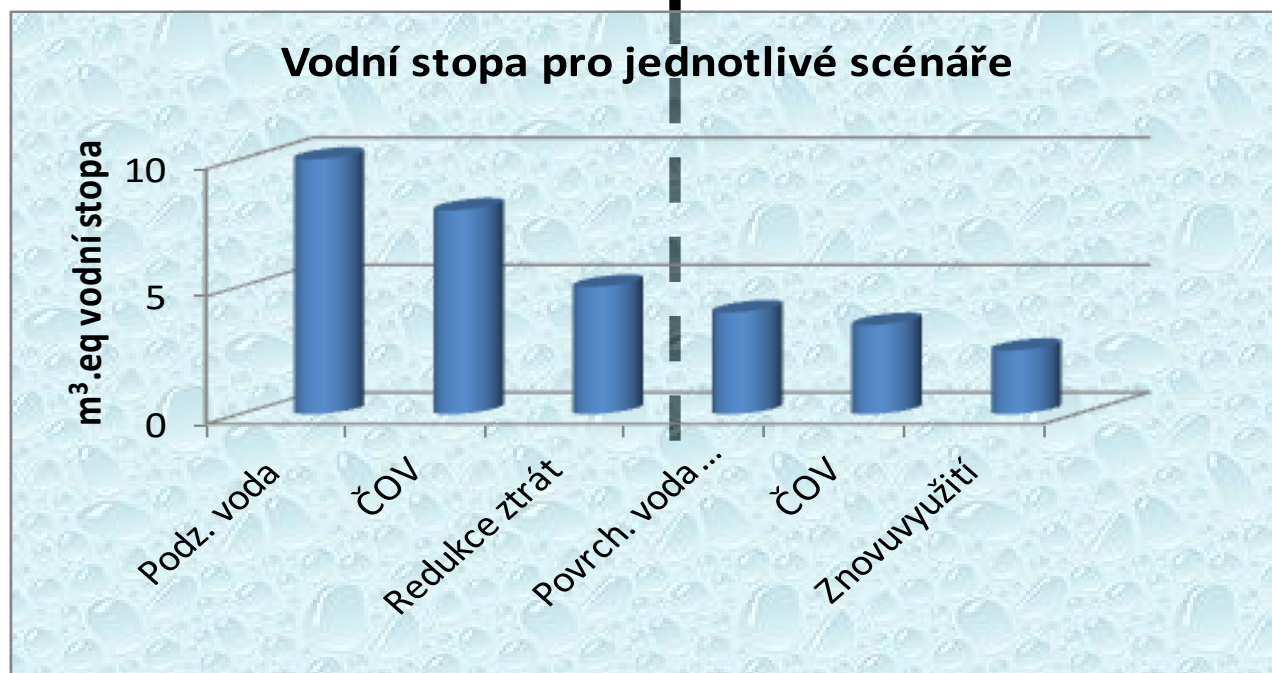
Konkrétní zdroj (ÚV, ČOV)

- U zdrojů pitné vody zejména rozlišení povrchová a podzemní voda
- Rozlišení také dle oblastí s rozdílnou dostupností zdrojů
- Dále rozlišení podle zdrojů s rozdílným zatížením znečištěním

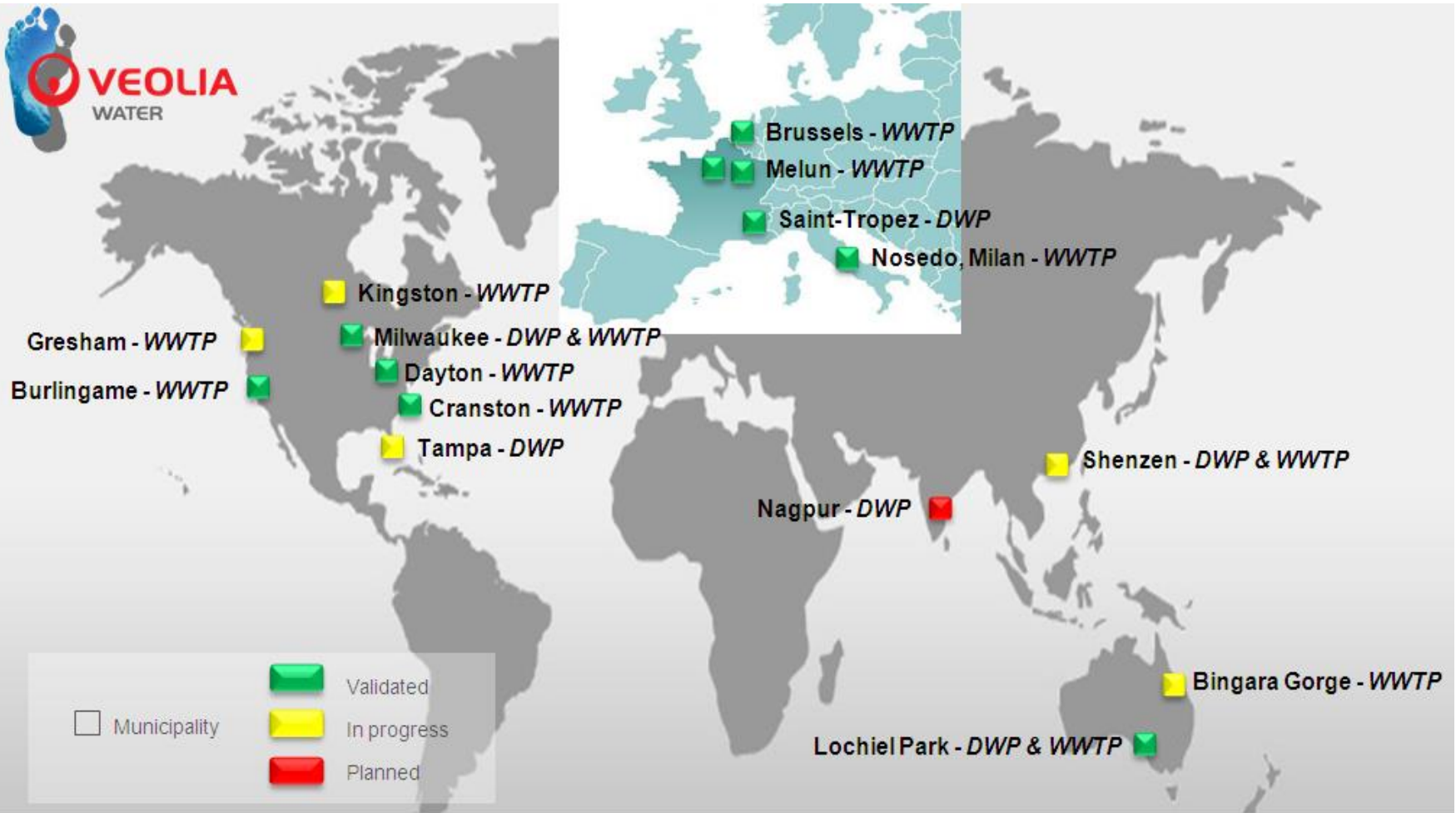
Vodní stopa – konkrétní příklad výpočtu

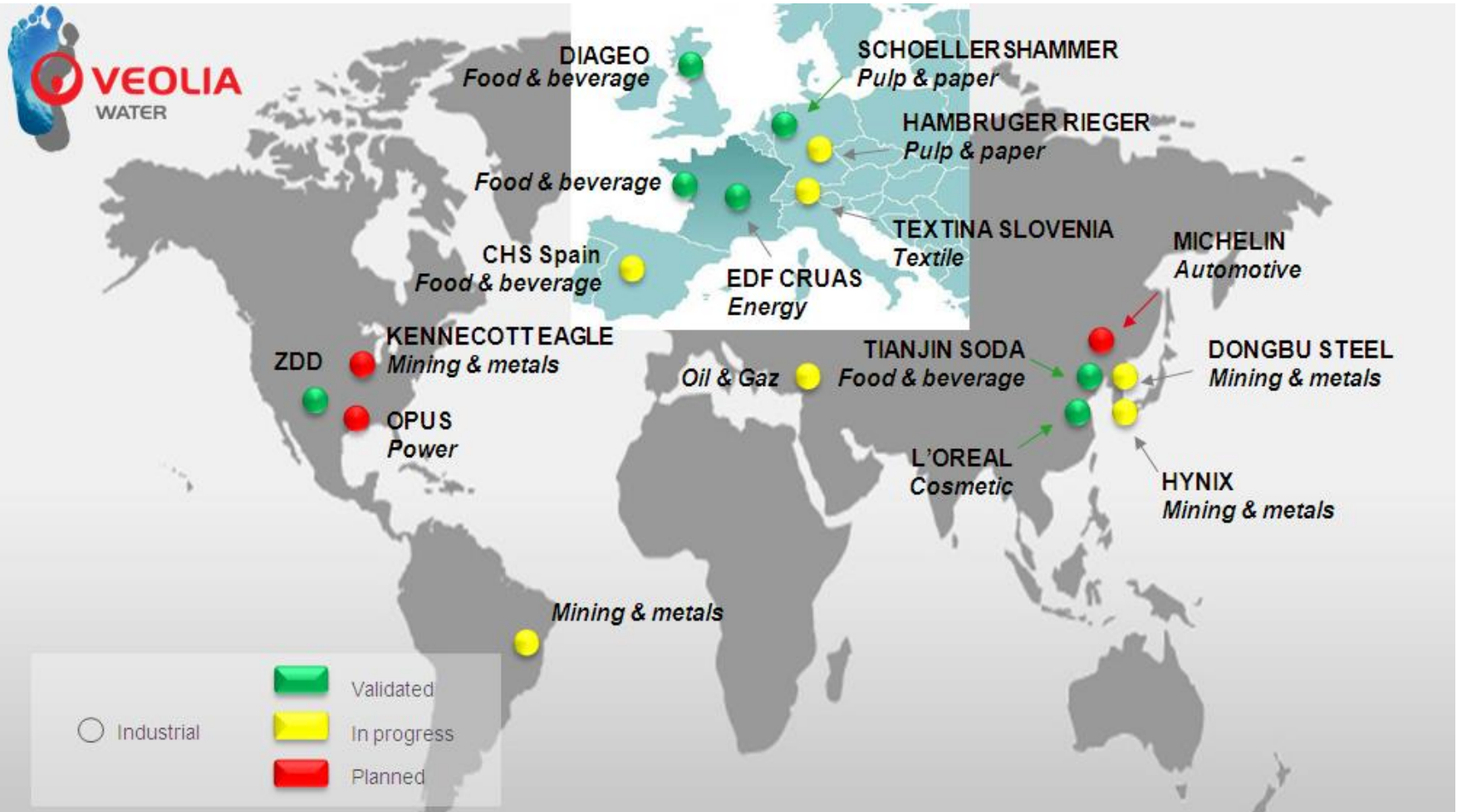
		Podz. voda	ČOV	Ztráty	Povrch. voda (řeka)	ČOV	Znovu využití
W ₁	Objem (m ³)	10	10	8	10	10	2
	BSK ₅ (mg/l)	3	3	3	8	8	8
	Zdroj vody	podz	podz	podz	povrch	povrch	povrch
R ₁	Objem (m ³)	7	7	7	9	9	1.8
	BSK ₅ (mg/l)	360	25	25	360	25	25
	Zdroj vody	povrch	povrch	povrch	povrch	povrch	povrch

Vodní stopa – realizace skupiny VEOLIA - města

Vodní stopa – realizace skupiny VEOLIA - průmysl

Vodní stopa – vlastní „brand“

Celosvětový projekt:

<http://www.waterfootprint.org/?page=files/home>

Specifické řešení skupiny Veolia:

Webové rozhraní, umožňující vnitřně i klientům přímo vytvořit přehled o vodní stopě činností, technologií, investičních variant atp.

- 1. řešení pro města, průmysl i individuální zákazníky** poskytuje základní informace o vodních bilancích, kvalitě a problémech budoucnosti
- 2. na jednom místě přináší nabídku nástrojů**, vč. animovaných map, case studies
- 3. vyvinut s řadou partnerů**, vč. nevládních, výzkumných i státních institucí
- 4. místo setkávání vohohospodářů** a sdílení společných projektů a výsledků jednotlivých studií – možnosti interaktivního peer porovnávání před webové rozhraní

Závěry a další vývoj

→ **Uhlíková stopa**

→ **VODNÍ stopa**

Trvalá udržitelnost provozu

Biodiverzita

Závěry a další vývoj

- **Velké nadnárodní společnosti musí v současnosti tvořit inovativní nabídky pro zákazníky mimo rámec standardních finančních vymezení – příkladem je společnost Veolia Water Solutions and Technologies, která působí v koncernu jako technologický dodavatel**
- **Environmentální reporting – povinnosti koncernu Veolia Environnement - FTSE4Good index, vztahy vůči World Bank a EBRD a jejich environmentální požadavky**
- **CSR – nyní již integrální součást strategie CSR (big brands Coca-Cola, Siemens.....)**
- **ISO certifikace – environmentální reporting, cíle v oblasti hodnocení a snižování dopadů, integrální součást certifikovaných systémů ISO 14001 - povinnost ve skupině Veolia Environnement i Veolia Voda ČR – roční environmentální (EMS) cíle**